

Komunikat prasowy

Luksemburg, 12 grudnia 2019 r.

Nie wszystkie przypadki udzielenia unijnego wsparcia budżetowego na rzecz krajów partnerskich uzasadniono wystarczającymi i solidnymi danymi na temat wyników – stwierdzili unijni kontrolerzy

Dane wykorzystywane przez UE na potrzeby wypłacania krajom partnerskim transz zmiennych nie zawsze są wystarczająco solidne, by pozwalały podejmować dobrze uzasadnione decyzje – stwierdzono w nowo opublikowanym sprawozdaniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Wskaźniki wykonania i powiązane wartości docelowe nie są dobrze skonstruowane, co utrudnia ocenę, czy kraje partnerskie poczyniły postępy we wdrażaniu reform zgodnie z ustaleniami. W związku z tym – jak stwierdzili kontrolerzy – decyzje o wypłaceniu wsparcia budżetowego mogły być w niektórych przypadkach niewystarczająco uzasadnione.

Średnio każdego roku UE przekazuje krajom partnerskim środki w wysokości około 1,7 mld euro, pod warunkiem jednak że kraje te spełnią uzgodnione wcześniej warunki. Celem tej formy pomocy, znanej pod nazwą „wsparcia budżetowego”, jest ułatwienie partnerom UE realizacji reform. Około 44% unijnych płatności w ramach umów o świadczenie wsparcia budżetowego stanowią „transze zmienne”, które wypłaca się w zależności od rezultatów osiągniętych w odniesieniu do konkretnych wskaźników wykonania. Kontrolerzy przeprowadzili w związku z tym ocenę stosowności i wiarygodności danych wykorzystywanych przez Komisję Europejską przy wypłacaniu tych transz zmiennych w ramach wsparcia budżetowego.

– Unia Europejska jest największym darczyńcą na świecie, jeśli chodzi o wsparcie budżetowe. Pomaga ona krajom partnerskim w przeprowadzaniu reform oraz w działaniach mających na celu osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych – **stwierdził Hannu Takkula, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za to sprawozdanie.** – Zanim Komisja wypłaci środki, powinna zwrócić większą uwagę na to, czy posiada prawidłowe dane pozwalające stwierdzić, że poczyniono wystarczające postępy.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Kontrolerzy ustalili, że wskaźniki wykorzystywane na potrzeby wypłacania wsparcia budżetowego były spójne ze strategiami sektorowymi realizowanymi w krajach partnerskich i ogólnie wywoływały zamierzony efekt zachęty. Niemniej nie wszystkie te wskaźniki są dobrze skonstruowane, a ich liczba pozostaje ogólnie za duża. W szczególności zdecydowana większość wskaźników dotyczyła krótkoterminowych działań, a nie długofalowych rezultatów. Ponadto około jedna trzecia wskaźników nie pozwalała na obiektywny pomiar rezultatów. Niektóre zdefiniowano w sposób niejasny, nie określając przy tym ilościowo wartości docelowych, w innych natomiast nie podano wcale wartości wyjściowych lub podano wartości nieprawidłowe. W rezultacie zdarzało się, że wymagane wartości docelowe były niższe niż wartości tego samego wskaźnika przez uruchomieniem interwencji UE. Ogólnie rzecz biorąc, te niedociągnięcia sprawiły, że trudno było jednoznacznie rozstrzygnąć, czy wartości docelowe zostały osiągnięte. Analiza złożonych wniosków o wypłatę środków mogła zatem nie być obiektywna.

Kontrolerzy stwierdzili również, że w większości przypadków Komisja nie sformułowała jednoznacznych wniosków co do zdolności danego kraju partnerskiego w zakresie generowania prawidłowych danych. Do głównych problemów wskazanych przez kontrolerów należą: nieosiągnięcie ustanowionych wartości docelowych we wskazanym terminie, pomiar rezultatów w oparciu o nieprawidłowe wartości wyjściowe, nieprawidłowe lub niekompletne dowody dotyczące osiągnięcia założonych wartości wskaźników lub nieosiągnięcie wartości docelowych w ogóle.

Ponadto kontrolerzy przeprowadzili ponownie oceny zrealizowane przez Komisję dotyczące osiągnięcia założonych wartości wskaźników warunkujących wypłatę wsparcia budżetowego. Z poddanych kontroli płatności w ramach transz zmiennych na łączną kwotę 234 mln euro rozbieżności stwierdzono w przypadku 16,7 mln euro: płatności na 13,3 mln euro nie były wystarczająco uzasadnione, a 3,4 mln euro środków wypłacono, pomimo że nie osiągnięto faktycznych postępów. Ponadto kontrolerzy zwrócili uwagę na płatności na kwotę 26,3 mln euro na rzecz Mołdawii, które zrealizowano, choć nie było wystarczających dowodów potwierdzających, że kraj ten poczynił konieczne postępy, jeśli chodzi o zasady demokratyczne i praworządność.

Opierając się na swoich ustaleniach, kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń pod adresem Komisji Europejskiej. W szczególności Komisja powinna:

- udoskonalić swoją ocenę zdolności poszczególnych krajów do generowania wiarygodnych danych na temat wyników;
- poprawić sposób konstruowania wskaźników wykorzystywanych na potrzeby wsparcia budżetowego;
- częściej korzystać ze wskaźników wyniku;
- usprawnić weryfikację danych na temat wyników wykorzystywanych na potrzeby wypłaty transz zmiennych w ramach wsparcia budżetowego.

Informacje dla redaktorów

W latach 2014–2017 UE przeznaczyła na wsparcie budżetowe około 11% środków na dwustronną pomoc rozwojową (za pośrednictwem budżetu unijnego i Europejskiego Funduszu Rozwoju). W 2017 r. zapewniła ona wsparcie budżetowe na rzecz 90 krajów i terytoriów, które otrzymały łącznie 1,8 mld euro.

Kwota objęta zobowiązaniami w ramach 270 obecnie realizowanych umów o świadczenie wsparcia budżetowego wynosi 12,7 mld euro. Czterema sektorami korzystającymi

w największym stopniu ze wsparcia są: edukacja, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, zdrowie publiczne i energia.

Wnioski o wypłatę środków w ramach transz zmiennych sporządzają kraje partnerskie. Z tego względu jest bardzo istotne, by Komisja była w stanie sformułować wnioski co do wiarygodności przedłożonych danych.

Sprawozdanie specjalne nr 25/2019 pt. „Jakość danych wykorzystywanych na potrzeby wsparcia budżetowego – uchybienia w niektórych wskaźnikach i w procedurach weryfikacji stosowanych przy wypłacaniu transz zmiennych” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE. Trybunał przedstawił wcześniej uwagi dotyczące unijnego wsparcia budżetowego w opiniach w sprawie proponowanych zasad finansowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) oraz w sprawie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR). Więcej informacji można znaleźć w [przeglądzie uwag Trybunału](#) z lutego 2019 r.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel. (+352) 4398 47502 / tel. kom. (+352) 691 551 502